

Digitale kerkdienst 20 februari 2022

Voorganger: dr. Tjaard Barnard

Thema: 'Wandelen met God'

Inleidend orgelspel

Welkom

Welkom in de Remonstrantse Arminiuskerk in Rotterdam. Met een klein groepje maken we een kerkdienst om voor u uit te zenden, zolang we nog niet met z'n allen naar de kerk kunnen komen of zolang mensen het nog niet veilig vinden aanvoelen.

We zijn hier met collega Koen Holtzapffel, onze alt Nicky Bouwers, organist Jos van der Kooy, koster Ed Stevens en Marileen Driesprong neemt alles op.

We maken een reeks van vijf diensten over de oerverhalen uit het boek Genesis. Vandaag sta ik stil bij Henoch, van wie we eigenlijk niet veel meer weten, dan dat hij zou wandelen met God.

Votum en groet

We beginnen onze dienst door de oude woorden uit te spreken:

Onze hulp is in de naam van de Heer
Die hemel en aarde gemaakt heeft
Die trouw houdt tot in eeuwigheid
En die niet loslaat het werk van zijn handen.

Genade zij u en vrede
Van God onze Vader
En van Jezus Christus, de Heer
Amen.

Antwoordlied Tot u, Heer

Bijbeltekst Genesis 5

¹Nu volgt een lijst van Adams kinderen en de mensen die daarna leefden. ²Toen God de mensen maakte, maakte hij ze zo dat ze op hem leken. God maakte ze als man en als vrouw. Hij zegende ze en hij noemde ze 'mens'.

³Toen Adam 130 jaar oud was, kreeg hij een zoon die precies op hem leek. ⁴Hij noemde zijn zoon Set. Na de geboorte van Set leefde Adam nog 800 jaar. Hij kreeg nog meer kinderen. ⁵In totaal leefde Adam 930 jaar. Toen stierf hij.

⁶Toen Set 105 jaar oud was, kreeg hij Enos. ⁷Daarna leefde hij nog 807 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ⁸In totaal leefde hij 912 jaar. Toen stierf hij. ⁹Toen Enos 90 jaar oud was, kreeg hij Kenan. ¹⁰Daarna leefde hij nog 815 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ¹¹In totaal leefde hij 905 jaar. Toen stierf hij. ¹²Toen Kenan 70 jaar oud was, kreeg hij Mahalalel. ¹³Daarna leefde hij nog 840 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ¹⁴In totaal leefde hij 910 jaar. Toen stierf hij. ¹⁵Toen Mahalalel

65 jaar oud was, kreeg hij Jered. ¹⁶Daarna leefde hij nog 830 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ¹⁷In totaal leefde hij 895 jaar. Toen stierf hij. ¹⁸Toen Jered 162 jaar oud was, kreeg hij Henoch. ¹⁹Daarna leefde hij nog 800 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ²⁰In totaal leefde hij 962 jaar. Toen stierf hij.

²¹Toen Henoch 65 jaar oud was, kreeg hij Metuselach. ²²Daarna leefde hij nog 300 jaar. Henoch leefde als een vriend van God. Hij kreeg nog meer kinderen. ²³In totaal leefde Henoch 365 jaar. ²⁴Toen nam God hem weg. Henoch had geleefd als een vriend van God.

²⁵Toen Metuselach 187 jaar oud was kreeg hij Lamech. ²⁶Daarna leefde hij nog 782 jaar en kreeg hij nog meer kinderen. ²⁷In totaal leefde hij 969 jaar. Toen stierf hij.

²⁸Toen Lamech 182 jaar oud was, kreeg hij een zoon, ²⁹die hij Noach noemde. Lamech zei: 'We moeten heel hard werken op het land. Want de Heer heeft ervoor gezorgd dat het slecht gaat met de grond. Maar deze zoon zal ons troosten in ons harde leven.' ³⁰Na de geboorte van Noach leefde Lamech nog 595 jaar. Hij kreeg nog meer kinderen. ³¹In totaal leefde Lamech 777 jaar. Toen stierf hij.

³²Toen Noach 500 jaar oud was, kreeg hij drie zonen: Sem, Cham en Jafet.

Lied 752: 1, 3 en 4: Hoe glanst bij Gods kinderen het innerlijk leven

Preek

Ommetje

Als er iets populair is geworden, beste mensen, in deze tijden van corona is dat wel het wandelen. Kijk maar naar de Ommetjes App van de Hersenstichting. Meer dan 1,5 miljoen mensen hebben hem gedownload en laten zich dagelijks door Eric Scherder verleiden om meer te wandelen dan vroeger.

Wandelen is ook iets wat je al snel in de Bijbel tegenkomt. De Heer ontdekt dat Adam en Eva iets onhandigs hebben gedaan met de appel, doordat hij tijdens een wandeling in de avondkoelte bemerkt dat ze anders reageren dan anders.

En voor vandaag komen we de held Henoch tegen, die wandelt met God.

Dit Bijbelse verhaal met de eerste tien generaties mensen zal niet vaak besproken worden in kerkdiensten. Het blijft maar merkwaardig, met al die hoge leeftijden. Worden de mensen nu steeds ouder, maar niet zo heel veel, toen werden mensen steeds minder oud. Het lijkt een soort overgangsverhaal te zijn tussen de oermensen, die zo anders waren dan wij en het verhaal van de zondvloed van Noach met zijn ark. Daarna wordt het een stuk normaler.

Tussen die tien oermensen staat nummer zeven: Henoch. Eigenlijk weten we bijna niets van hem. Hij wandelt met God, zegt een klassieke vertaling. Moderne vertalingen zeggen het wat minder poëtisch: Henoch had geleefd als een vriend van God. Tussen al die personen die het wat ingewikkeld maakten, Adam en Eva met hun val, Kaïn die zijn broer doodt en al die tijdgenoten van Noach, drie

generaties verder, die er zo'n bende van maken, dat er een zondvloed komt – daarover in een volgende dienst meer – staat hier zomaar iemand die het goede doet. Een zondagskind. Of zoals Nico ter Linden het ergens schrijft: een sabbatskind. Het is tenslotte nummer zeven. Ook iemand, zoals de collega opmerkt, die 365 jaar leeft. Een jaar voor elke dag van het jaar. (Overigens zou ik wel eens willen nakijken of men toen wist dat een jaar 365 dagen had, maar dat geheel terzijde...)

Henoch is bijzonder. Hij wandelt met God, blijf ik maar even zeggen. En hij verkeert zo met God, dat hij met Hem het leven uit wandelt. God nam hem weg. Zoals het ook verteld wordt over de profeet Elia, die met een wagen naar de hemel wordt gebracht, of misschien ook wel Mozes die overlijdt en door God begraven wordt. Of de hemelvaart van Jezus. In alle gevallen: hij was en bleef heel dicht bij God.

De vraag is natuurlijk wat dat betekent. Wat wilde de schrijver zeggen. Wat wil het ons zeggen? Na een beetje rondspeuren op het internet kwam ik mooie preken van collega's tegen. Vooral die uit de reformatorische hoek weten het mooi te zeggen. Hele bekeringsgeschiedenissen – denk aan Knielen op een bed violen – worden verondersteld. Henoch heeft bij de geboorte van zijn zoon zijn doodstaat erkent. Pas de ware bekering tot God brengt redding. Maar goed, laten we eerlijk zijn, echt veel meer staat er niet, dan dat Henoch nu eenmaal wandelt met God. Ook prachtig: ik kwam tegen hoe dit wandelen vergeleken kan worden met het wandelen van twee jonge, geliefden. De collega sprak over een haventje pakken op Urk. Zo zie je dat een jongen en een meisje verkering hebben. Zo verkeerde Henoch met God. Overigens draaien de orthodoxe collega's de volgorde natuurlijk om. Al het initiatief moet natuurlijk bij God liggen, maar dat terzijde.

Voor ons soort gelovigen, u weet wel, van die merkwaardige vrijzinnigen die niet zo'n duidelijk godsbegrip hebben. Die twijfelen aan alles en zelfs dat niet zeker weten, zijn dit natuurlijk moeilijke verhalen. Wat betekent dat, wandelen met God, als je niet weet wie God is?

Laatst zei ik in een preek het volgende:

Laten we eerlijk zijn: uiteindelijk komt elke preek op hetzelfde neer. Laten we eens vertrouwen op God en laten we eens ons best doen voor de naaste. Elke week opnieuw horen we dat in lange, uitgewerkte vertogen en overwegingen. Maar hier komt het toch telkens op neer.

Een kijker via het internet stuurde me een vrolijke, typisch vrijzinnige reactie. Hij vond dat ik veel te gemakkelijk bij God begon. Begin nou maar gewoon bij jezelf, dan komt het goddelijke er misschien nog achteraan. Ik citeer:

'Haha, spreek voor jezelf! Bij mij is het geloof omgekeerd. Vertrouw op je naaste. (Wie goed doet, goed ontmoet, je bent niet alleen, etc). En, En dat is dus het tweede punt: Doe je best voor God.

En daarmee, beste mensen, komen we misschien tot een verdieping van wat het voor ons betekent: wandelen met God. Is dat iets als vroom zijn, een beetje wereldvreemd. Niet met mensen wandelen, maar met God. Op God vertrouwen is misschien een beetje te passief.

Of is het eigenlijk helemaal andersom. Is het midden in de wereld staan. Met open ogen en open oren. Oog hebben voor je naaste. Een beetje je best doen om het goede in je medemens en jezelf te ontdekken. En daarna dan, als bij verrassing, ontdekken dat je ook God tegenkomt. Een beetje zoals die Emmaüsgangers, die al pratend stilstonden bij wat het geloof en het leven voor hen betekenden en pas achteraf, toen het eigenlijk al voorbij was, het goddelijke herkend bleken te hebben. De Heer liep met hen mee. Misschien iets als de ervaring van de eerdergenoemde profeet Elia. God was niet in al het schrikwekkende natuurgeweld, maar in het suizen van een koele stilte.

Wil ik daarmee zeggen, dat het helemaal niet meer voorkomt, het wandelen met God? Zeker niet. Ik heb mensen gekend, of beter gezegd, ik ken nog steeds mensen, voor wie het geloof, met alle vragen van dien, toch iets zo vertrouwds is, dat je er jaloers van zou worden. Geloof dat zonder voorschrijvend te worden, zo diep van binnen zit, zoveel kracht geeft bij

alle beproevingen van het leven, dat het werkelijk fantastisch is dat iemand het kan hebben. Zo iemand loopt er niet mee te koop. Vindt zelf dat het niets voorstelt. Maar wandelt volgens mij met God. Ik heb het niet, zo'n diep geloof, maar ik zou het wel graag willen hebben.

Wandelen met God, ik weet niet echt wat het is. Ik weet niet waar ik moet beginnen. Ik geloof niet dat er een gebruiksaanwijzing voor bestaat. Maar ik geloof dat het wel bestaat. Misschien is het geheim wel, dat je ervoor open moet staan. Dat het je zomaar overkomt, als je werkelijk open leeft. Dat er ervaringen zijn die je overweldigen. Dat het je zomaar overkomt. En laten we in de tussentijd werkelijk wandelen met onze medemens, met of zonder app. Dan komt God vanzelf ook wel om de hoek kijken.

Amen.

Orgelspel

Gebeden, afgesloten met Onze Vader

Eeuwige God,

Vanuit de stilte komen we tot u.

Vanuit de stilte, waarin we werkelijk naar ons hart kunnen luisteren.

Vanuit de stilte, waarin we u soms kunnen horen, u soms kunnen ervaren.

Soms overkomt u ons mensen, zonder dat we het beseffen.

Zien we iets, heel even.

Voelen we ons gedragen.

Weten we ons een met het geheel.

Help ons om ons voor die ervaringen open te stellen.

Maak dat we opmerkzaam zijn.

Dat we openstaan voor uw aanwezigheid in ons leven.

Open onze harten ook voor onze medemensen, dichtbij en veraf.

Geef het ons, dat wij met elkaar meewandelen, ook als de paden soms smal en moeilijk zijn.

Als wij verdrietig zijn of angstig. Als wij geen vertrouwen hebben in de toekomst.

Als wij ziek zijn en het niet meer zien zitten.

Help ons dat wij ons aan elkaar optrekken. En trekt u ons op, zoals u altijd met uw mensen hebt gedaan. Geef ons licht en liefde in ons bestaan.

In de stilte willen we u bidden. We spreken ons uit, omdat u naar ons luistert, als we in de stilte van ons hart bidden.

[...]

Met gelovigen van alle tijden en plaatsen verbonden, bidden we het gebed dat Jezus ook ons heeft geleerd:

Onze Vader, die in de hemel zijt,

Uw naam worde geheiligd;
Uw koninkrijk kome;
Uw wil geschiede
Op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.
En vergeef ons onze schulden
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze
Want van U is het koninkrijk en de kracht
En de heerlijkheid
In eeuwigheid.
Amen.

Collecte

Aan het slot van dit filmpje vindt u informatie over de collecte. U ziet een QR code, u ziet een bankrekeningnummer. Uw bijdragen worden gebruikt voor het werk van de diaconie en voor het werk van de gemeente. Met uw bijdrage kunnen we onze gezamenlijke roeping waarmaken. Alvast grote dank!

Slotlied 416 Ga met God

Uitzending en zegen

Bevestigen wij dan ons geloof in een leven van liefde,
aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap,
haar taak in deze wereld, met haar noden
en werken wij verder aan onze levensopdracht,
onder Gods zegen.

De Heer zegene en Hij behoede ons.
De Heer doe zijn aangezicht over ons lichten en zij ons genadig.
De Heer verheffe zijn aangezicht over ons en geve ons vrede.
Amen.

Orgelspel